

NÕUKOGU OTSUS,

21. juuni 2013,

millega tunnistatakse kehtetuks otsus 2004/918/EÜ ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta Ungaris

(2013/315/EL)

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 126 lõiget 12,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni soovitusi

ning arvestades järgmist:

(1) Otsusega 2004/918/EÜ⁽¹⁾ otsustas nõukogu 5. juulil 2004 kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõikega 6, et Ungaril on ülemäärane eelarvepuudujääk, ja võttis kooskõlas EÜ asutamislepingu artikli 104 lõikega 7 vastu soovitusi ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks 2008. aastaks.

(2) 18. jaanuaril 2005 jõudis nõukogu kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõikega 8 seisukohale, et Ungari ei olnud võtnud tõhusaid meetmeid vastuseks nõukogu soovitusel, ning võttis 8. märtsil 2005 Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 7 alusel vastu uue soovitusi, milles kinnitas, et ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamise tähtaeg on 2008. aasta. Nõukogu otsustas 8. novembril 2005, et Ungari ei olnud teist korda järginud Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 7 kohaseid soovitusi. Seepärast esitas nõukogu 10. oktoobril 2006 Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 7 alusel Ungarile kolmanda soovitusi, millega pikendati ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamise tähtaega 2009. aastani. Nõukogu järeldas 7. juulil 2009, et Ungari ametiasutused on võtnud tõhusaid meetmeid vastuseks nõukogu 10. oktoobri 2006. aasta soovitusel, ja esitas tõsist majandussurutist arvesse võttes Euroopa Ühenduse asutamislepingu artikli 104 lõike 7 alusel läbivaadatud soovitusi ("nõukogu 7. juuli 2009. aasta soovitus"), millega kehtestati ülemäärase eelarvepuudujäägi kõrvaldamiseks taas uus tähtaeg, 2011. aasta. Komisjon järeldas 27. jaanuaril 2010, et Ungari on võtnud tõhusaid meetmeid vastusena nõukogu 7. juuli 2009. aasta soovitusel ning nõukogu nõustus sellega oma järeldustes 16. veebruaril 2010, kuid juhtis tähelepanu ka märkimisväärsetele riskidele.

(3) Kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu (ELi toimimise leping) artikli 126 lõikega 8 otsustas nõukogu 24. jaanuaril 2012, et Ungari ei ole vastusena nõukogu

7. juuli 2009. aasta soovitusel võtnud tõhusaid meetmeid kõnealuses soovitusel sätestatud tähtaja jooksul. Kuigi aluslepingu kohast kontrollväärtust 3 % SKPst 2011. aastal ei ületatud, ei põhinenud see struktuursele ja jätkusuutlikul korrigeerimisel, vaid märkimisväärsetel ühekordsetel tuludel. Sellega kaasnes struktuurse eelarvepositsiooni halvenemine hinnanguliselt üle 2 % SKPst nii 2010. kui ka 2011. aastal võrreldes soovitatud eelarvepositsiooni parandamisega kokku 0,5 % SKPst. Kuigi ametiasutused rakendasid 2012. aastal struktuurseid meetmeid, mis pidid suurel määral kompenseerima eelarvepositsiooni varasema halvenemise, tagati 2012. aastal vastavus aluslepingu kohasele kontrollväärtusele 3 % SKPst taas ainult tänu ühekordsetele meetmetele, mille maht oli peaaegu 1 % SKPst, kusjuures 2013. aastal ületatakse seda taas.

(4) 13. märtsil 2012 võttis nõukogu kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 7 vastu uue soovitusi Ungarile („nõukogu 13. märtsi 2012. aasta soovitus”, et kõrvaldada ülemäärane eelarvepuudujääk hiljemalt 2012. aastaks. Ungari ametiasutustel paluti võtta eelkõige järgmised meetmed: i) kõrvaldada ülemäärane eelarvepuudujääk 2012. aastaks usaldusväärset ja jätkusuutlikul viisil; ii) võtta täiendavaid konsolideerimismeetmeid vähemalt ½ % ulatuses SKPst, et saavutada 2012. aasta puudujäägieesmärk 2,5 % SKPst; iii) võtta vajaduse korral täiendavaid struktuurseid meetmeid, mis aitaksid tagada, et puudujääk jääks 2013. aastal selgelt alla 3 % SKPst. Samas soovitati vähendada valitsemissektori võla suhet võimalikult kiiresti, et oleks tagatud piisav liikumine võla vähendamise sihttaseme saavutamise suunas. Eelarve kohandamist oli vaja toetada ka kavandatavate muudatustega eelarve juhtimise raamistikus. Nõukogu kehtestas Ungari valitsusele tulemuslike meetmete võtmiseks tähtaja 13. september 2012. Lisaks otsustas nõukogu⁽²⁾ 13. märtsil 2012 peatada osaliselt Ühtekuuluvusfondist Ungarile ette nähtud kulukohustuste assigneeringute täitmine 2013. aastal.

(5) 30. mail 2012 jõudis komisjon lähenemisprogrammi aastateks 2011 kuni 2015 ja kokkuhoiumeetmete edasise täpsustamise põhjal järeldusele, et Ungari on võtnud tõhusaid meetmeid ülemäärase eelarvepuudujäägi korrigeerimiseks. Eelkõige eeldati, et valitsemissektori eelarvepuudujääk väheneb 2012. aastal 2,5 %-ni SKPst ja jääb kooskõlas nõukogu 13. märtsi 2012. aasta soovitusel 2013. aastal oluliselt alla aluslepingu kohase kontrollväärtuse 3 % SKPst. Lisaks tõdeti, et on tehtud teatavaid edusamme eelarve juhtimise raamistiku tõhustamiseks, kuigi üldine areng kõnealuses valdkonnas on olnud

⁽¹⁾ ELT L 389, 30.12.2004, lk 27.

⁽²⁾ Nõukogu rakendusotsus 2012/156/EL, 13. märts 2012, millega peatatakse Ühtekuuluvusfondist Ungarile ettenähtud kulukohustuste täitmine alates 1. jaanuarist 2013 (ELT L 78, 17.3.2012, lk 19).

aeglane. Sellega seoses võttis nõukogu 22. juunil 2012. aastal komisjoni 30. mai 2012. aasta ettepaneku põhjal vastu rakendusotsuse 2012/323/EL⁽¹⁾ Ühtekuuluvusfondi kulukohustuste täitmise peatamise lõpetamise kohta.

- (6) Vastavalt aluslepingutele lisatud protokoll (ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse kohta) artiklile 4 esitab komisjon andmed kõnealuse menetluse rakendamiseks. Kõnealuse protokoll kohaldamise osana peavad liikmesriigid vastavalt nõukogu 25. mai 2009. aasta määruse (EÜ) nr 479/2009 (Euroopa Ühenduse asutamislepingule lisatud ülemäärase eelarvepuudujäägi menetlust käsitleva protokoll kohaldamise kohta)⁽²⁾ artiklile 3 esitama kaks korda aastas (enne 1. aprilli ja enne 1. oktoobrit) andmed valitsemissektori eelarve puudujäägi ja võla kohta ning muud seotud muutujad.
- (7) Kaaludes, kas otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta tuleks kehtetuks tunnistada, peab nõukogu otsuse tegemisel lähtuma esitatud andmetest. Lisaks tuleks otsus ülemäärase eelarvepuudujäägi olemasolu kohta kehtetuks tunnistada üksnes siis, kui komisjoni prognooside kohaselt ei ületa puudujääk prognoosiperioodil aluslepingu kohast kontrollväärtust 3 % SKPst.
- (8) Nende andmete alusel, mis komisjon (Eurostat) esitas vastavalt määruse (EÜ) nr 479/2009 artiklile 14 pärast Ungari poolt enne 1. aprilli 2013 esitatud teatist, ning komisjoni talituste 2013. aasta kevadprognoosi kohaselt ja 13. mail 2013 valitsuse määrusega vastuvõetud täiendavate parandusmeetmete hinnangu alusel on järgmised järeldused põhjendatud.

— 2012. aastal vähenes valitsemissektori eelarve puudujääk tänu olulistele konsolideerimismeetmetele 1,9 %-ni SKPst. Seda aitasid saavutada ka ühekordsed tulud, mis ulatusid ¾ %-ni SKPst, sealhulgas suuremad kui eelarves kavandatud ühekordsed tulud mahus 0,2 % SKPst, mis on seotud varade täiendava ülekandmisega erapensionisüsteemist riiklikku pensionisüsteemi. Vastuvõetud 2012. aasta eelarves oli 0,5 % kasvu alusel seatud puudujäägieesmärgiks 2,5 % SKPst. Eelarve sisaldas erakorralist reservi mahus 1,1 % SKPst ja mitmeid konsolideerimismeetmeid, eelkõige: i) tulu suurendavad meetmed, mis moodustasid ligikaudu 1¼ % SKPst, sealhulgas kaudsete maksude suurendamine ja sotsiaalkindlustusmaksed; ii) struktuursed meetmed kulude poolel, nagu näiteks sotsiaaltoetuste läbivaatamine, moodustavad ¾ % SKPst ning iii) kulude piirangud ¼ % SKPst

avalikus sektoris, sealhulgas nominaalpalkade külmumine enamikus sektorites. Selleks et tasakaalustada pidevalt halvenenud kasvuprognoozi, võttis valitsus 2012. aasta aprillis ja oktoobris vastu kaks peamist täiendavat parandusmeetmete paketti (kokku 0,7 % SKPst), mis koosneb peamiselt eelarveasutuste assigneeringute edasistest kärbetest, millest ligikaudu pooled olid rakendatud. Lisaks sellele paranes kohalike omavalitsuste sektori eelarvepositsioon peamiselt vähete investeeeringute tõttu ligikaudu 0,7 % SKPst võrreldes eelarves kavandatuga.

Ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse 2012. aasta oktoobri eduaruandes suurendati ametlikku puudujäägieesmärki 2,5 %-lt 2,7 %-le SKPst. Kokkuvõttes oli keskvalitsuse võetud parandusmeetmete (ligikaudu 3 % SKPst) tõhusa rakendamise ja kohalike omavalitsuste sektori eelarvepositsiooni parenemise tulemuseks puudujääk 1,9 % SKPst, st et esialgselt kavandatud puudujäägieesmärki ületati 0,6 % SKPst. Eelarves ette nähtud erakorralise reservi kasutamine tasakaalustas eelarvekõrvalekaldeid, mis on osaliselt seotud makromajandusliku keskkonna prognoositut halvema olukorraga.

- Ungari lähenemisprogrammis aastateks 2012 kuni 2016 prognoositakse, et valitsemissektori eelarve puudujääk on nii 2013. kui ka 2014. aastal 2,7 % SKPst. Siiski on komisjoni talituste 2013. aasta kevadprognoosi kohaselt eelarvepuudujääk 2013. aastal 3,0 % SKPst ja 2014. aastal 3,3 % SKPst, mis osutab sellele, et ülemäärast eelarvepuudujääki ei ole veel püsivalt kõrvaldatud. 13. mail 2013 võttis Ungari valitsus pärast komisjoni talituste 2013. aasta kevadprognoosi avaldamist täiendavaid parandusmeetmeid kogumahu ligikaudu 0,3 % ja 0,7 % SKPst vastavalt 2013. aastal ja 2014. aastal. Komisjoni talituste ajakohastatud eelarvehinnangus, milles võetakse arvesse kõnealuste täiendavate parandusmeetmete mõju netopuudujäägile, prognoositakse 2013. aastal eelarvepuudujäägiks 2,7 % SKPst ja 2014. aastal 2,9 % SKPst. Seega peaks komisjoni talituste 2013. aasta kevadprognoosi kohaselt jääma puudujääk prognoosiperioodil allapoole aluslepingu kohast kontrollväärtust 3 % SKPst. Lisaks on komisjoni talituste hinnangul tsükliliselt kohandatud eelarvepositsioon, võtmata arvesse ühekordseid ja muid ajutisi meetmeid, -¾ % ja -1½ % SKPst vastavalt 2013. aastal ja 2014. aastal, olles seega kooskõlas Ungari keskpika perioodi eelarve-eesmärgiga -1,7 % SKPst.
- Võla suhet SKPsse vähendati ligikaudu 82 %-lt rekordtasemelt 2010. aastal 79,2 %-le 2012. aastal tänu märkimisväärsetele ühekordsetele kapitalisiiretele seoses kohustusliku erapensionisamba kaotamise ja mitme konsolideerimismeetmega. lähenemisprogrammi kohaselt langeb võla ja SKP suhe jätkuvalt (78,1 % 2013. aastal ja 77,2 % 2014. aastal) ning

(1) ELT L 165, 26.6.2012, lk 46.

(2) ELT L 145, 10.6.2009, lk 1.

seejärel langustrend jätkub. Isegi pärast 13. mail 2013 vastuvõetud uute parandusmeetmete mõju arvessevõtmist prognoosib komisjon, et võla suhe SKPsse jääb nii 2013. kui ka 2014. aastal ligikaudu 1 protsendipunkti võrra kõrgemaks.

- (9) Nõukogu palus Ungari ametiasutustel kehtestada tõeliselt siduv keskpika perioodi raamistik eelarve juhtimiseks ning laiendada eelarvenõukogu analüüsitegevust, pidades silmas selle vetoõigust aastaeelarve üle. Lähenemisprogrammis aastateks 2012 kuni 2016 teatatakse kavatsusest võtta vastavaid meetmeid 2013. aasta sügisel. Euroopa poolaasta raames jälgitakse edusamme tähelepanelikult ka edaspidi.
- (10) Alates 2013. aastast, mis on ülemäärase puudujäägi korrigeerimise aastale järgnev aasta, peaks Ungari järgima eelarvepoliitikat vastavalt keskpika perioodi eelarveeesmärgile, sealhulgas täitma kulueesmärki ning tegema piisavaid edusamme võlakriteeriumi täitmiseks vastavalt 7. juuli 1997. aasta määruse (EÜ) nr 1467/97 (ülemäärase eelarvepuudujäägi menetluse rakendamise kiirendamise ja selgitamise kohta) ⁽¹⁾ artikli 2 lõikele 1a..
- (11) Kooskõlas ELi toimimise lepingu artikli 126 lõikega 12 tunnistatakse nõukogu otsus ülemäärase eelarvepuu-

dujäägi kohta kehtetuks, kui ülemäärane eelarvepuudujääk asjaomases liikmesriigis on nõukogu arvates kõrvaldatud.

- (12) Nõukogu on arvamusel, et ülemäärane eelarvepuudujääk Ungaris on kõrvaldatud ning seega tuleks otsus 2004/918/EÜ kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Üldhinnangust järeldub, et ülemäärane eelarvepuudujääk Ungaris on kõrvaldatud.

Artikkel 2

Otsus 2004/918/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Ungarile.

Luxembourg, 21. juuni 2013

Nõukogu nimel

eesistuja

M. NOONAN

⁽¹⁾ EÜT L 209, 2.8.1997, lk 6.